

अनुक्रमणिका

प्रकरण	नांव	पृष्ठ क्रं.
	मुख्यपृष्ठ	I
	प्रतिज्ञापत्र	II
	प्रमाणपत्र	III
	ऋणनिर्देश	IV ते V
	अनुक्रमणिका	VI ते VIII
	सारणी सूची	IX ते XV
	परिशिष्ट यादी	XVI
प्रकरण १ ले	प्रस्तावना	१ ते १४
१.१	प्रस्तावना	
१.२	संशोधनाची गरज	
१.३	संशोधनाचे महत्व	
१.४	संशोधन समस्येचे शब्दांकन	
१.५	पारिभाषिक शब्दांच्या व्याख्या	
१.६	संशोधनाची उद्दिदष्टे	
१.७	संशोधनाची गृहितके	
१.८	संशोधनाची व्याप्ती व मर्यादा	
१.९	प्रकरणीकरण	
१.१०	समारोप	
प्रकरण २ रे	संबंधित साहित्याचा आढावा	१५ ते ४३
२.१	प्रस्तावना अ) संशोधनाशी संबंधित साहित्याचा आढावा ब) संबंधित संशोधनाचा आढावा १) मराठी पाठ्यपुस्तकांशी संबंधित संशोधने २) हिंदी पाठ्यपुस्तकांशी संबंधित संशोधने ३) इंग्रजी पाठ्यपुस्तकांशी संबंधित संशोधने ४) अभ्यासक्रमाशी संबंधित संशोधने	
२.२	समारोप	

प्रकरण	नांव	पृष्ठ क्रं.
प्रकरण ३ रे	संशोधनाची कार्यपद्धती	४४ ते ६३
३.१	प्रस्तावना	
३.२	संशोधनाचे स्वरूप व पद्धती अ) वर्णनात्मक सर्वेक्षण पद्धती ब) आशय विश्लेषण तंत्र	
३.३	नमुना निवड	
३.४	संशोधनाची साधने अ) मतावली ब) प्रश्नावली क) पडताळासूची	
३.५	साधनांची आशय सप्रमाणता	
३.६	संशोधन कार्यपद्धती	
३.७	समारोप	
प्रकरण ४ थे	माहितीचे विश्लेषण व अर्थनिर्वचन	६४ ते २७२
४.१	प्रस्तावना	
	विभाग 'अ' – अभ्यासक्रम व पाठ्यपुस्तक विश्लेषणासंदर्भातील तज्जांच्या मतावलीचे विश्लेषण विभाग 'ब' – मतावलीच्या अनुषंगाने तज्जांनी निश्चित केलेल्या मानकांनुसार सन २००६ च्या अभ्याक्रमाचे व त्यानुसार तयार झालेल्या इतता ५ वीच्या मराठी, हिंदी, व इंग्रजीच्या पाठ्यपुस्तकांचे विश्लेषण. विभाग 'क' – अभ्यासक्रम व पाठ्यपुस्तकाच्या विश्लेषणा संदर्भातील पडताळासूचीचे विश्लेषण विभाग 'ड' – अभ्यासक्रम व पाठ्यपुस्तकांच्या – संबंधांचे विश्लेषण	
४.२	समारोप	

प्रकरण	नांव	पृष्ठ क्रं.
प्रकरण ५ वे	सारांश, निष्कर्ष व शिफारशी	२७३ ते ३०६
५.१	संशोधनाचा सारांश ५.१.१ प्रस्तावना ५.१.२ संबंधित साहित्याचा आढावा ५.१.३ संशोधनाची कार्यपद्धती ५.१.४ माहितीचे विश्लेषण व अर्थनिर्वचन	
५.२	संशोधनाचे निष्कर्ष	
५.३	सर्वसाधारण शिफारशी	
५.४	समारोप	
	संदर्भसूची	३०७ ते ३०८
	परिशिष्टे	३०९ ते ३३१

सारणी सूची

सारणी क्र.	सारणीचे शिर्षक	पृष्ठ क्र.
३.१	आशय सप्रमाणता (मतावली)	६०
३.२	आशय सप्रमाणता (पडताळासूची)	६१
४.१	अभ्यासक्रम व पाठ्यपुस्तक विश्लेषणासंदर्भात तज्जांच्या मतावलीचे विश्लेषण	६६
४.२	२००६ च्या अभ्यासक्रमातील उद्दिदष्टे	७८
४.३	२००६ च्या अभ्यासक्रमातील आशय	८३
४.४	२००६ च्या अभ्यासक्रमातील उपक्रम	८६
४.५	२००६ च्या अभ्यासक्रमातील मूल्यमापन	९३
४.६	२००६ च्या अभ्यासक्रमातील श्रेणीपद्धती	९५
४.७	मराठी पाठ्यपुस्तकाचे बहिरंग	९६
४.८	साहित्यप्रकारानुसार विश्लेषण	९८
४.९	आशयानुसार विश्लेषण	१००
४.१०	व्याकरण घटकानुसार विश्लेषण	१०२
४.११	गाभा घटकानुसार विश्लेषण	१०४
४.१२	दैनंदिन जीवनाशी निगडीत घटकानुसार विश्लेषण	१०६
४.१३	मूल्यानुसार विश्लेषण	१०९
४.१४	भाषिक कौशल्यानुसार विश्लेषण	१११
४.१५	स्वाध्यायानुसार विश्लेषण	११४
४.१६	सामान्यज्ञानवाढीसाठी दिलेल्या उपक्रमानुसार विश्लेषण	११६
४.१७	समवाय तत्वानुसार विश्लेषण	११८
४.१८	माहिती तंत्रज्ञान, आरोग्यशिक्षण, लोकसंख्या शिक्षण, स्वावलंबी शिक्षण इ. नुसार विश्लेषण	१२०

४.१९	तळटिपा, पाठपरिचय व इतर माहितीनुसार विश्लेषण	१२२
४.२०	भाषासमृद्धीनुसार विश्लेषण	१२४
४.२१	हिंदी पाठ्यपुस्तकाचे बहिरंग	१२८
४.२२	शब्दज्ञानानुसार विश्लेषण	१३०
४.२३	वर्णमालानुसार विश्लेषण	१३२
४.२४	संख्याज्ञानानुसार विश्लेषण	१३३
४.२५	कृतीशीलतेवर आधारित आशयानुसार विश्लेषण	१३४
४.२६	स्वारस्य व एकतावर आधारित आशय	१३५
४.२७	दैनंदिन जीवनावर आधारित आशय	१३६
४.२८	मनोरंजन तार्किक शक्तीचा विकास	१३७
४.२९	सामान्यज्ञानावर आधारित आशय	१३८
४.३०	बोधात्मक आशय	१३९
४.३१	साहित्यप्रकारानुसार विश्लेषण	१४०
४.३२	शब्दसंग्रहानुसार विश्लेषण	१४२
४.३३	भाषाकौशल्यानुसार विश्लेषण	१४३
४.३४	स्वाध्यायानुसार विश्लेषण	१४५
४.३५	इंग्रजी पाठ्यपुस्तकाचे बहिरंग	१४८
४.३६	इंग्रजी पाठ्यपुस्तकातील कथाप्रकार	१५०
४.३७	कौशल्यानुसार विश्लेषण	१५९
४.३८	कवितांमधून विकसित होणारी कौशल्ये	१५२
४.३९	Science Magazine उपक्रमानुसार विश्लेषण	१५४
४.४०	भाषिक खेळानुसार विश्लेषण	१५५
४.४१	माहिती तंत्रज्ञानानुसार विश्लेषण	१५६

४.४२	Interview उपक्रमानुसार विश्लेषण	९५७
४.४३	डिटो उपक्रमानुसार विश्लेषण	९५८
४.४४	भाषाविषयक प्रकल्पानुसार विश्लेषण	९६०
४.४५	नकाशे, आकृत्या, तक्ते व चित्रवाचन यानुसार विश्लेषण	९६२
४.४६	शब्दसंपत्तीनुसार विश्लेषण	९६३
४.४७	व्यारकणावर आधारित उपक्रमानुसार विश्लेषण	९६९
४.४८	मूल्यमापनानुसार विश्लेषण	९७१
४.४९	२००६च्या अभ्यासक्रमातील उद्दिदष्टपूर्तता	९७६
४.५०	उद्दिदष्टनिर्मितीमध्ये सामाजिक गरजा व बदलांचा विचार	९७७
४.५१	उद्दिदष्टनिर्मितीत भविष्यकाळाचा विचार	९७८
४.५२	उद्दिदष्टांमधून बालकांचा सर्वांगिण विकास	९७९
४.५३	उद्दिदष्टनिर्मितीत बालकांच्या मानसिकतेचा विचार	९८०
४.५४	उद्दिदष्टनिर्मितीत भाषिक क्षमतांचा विचार	९८१
४.५५	विद्यार्थी विकासस्तरानुसार आशय	९८२
४.५६	आशयातील विविधता व लवचिकता	९८३
४.५७	गुणवत्तेवर भर	९८४
४.५८	राष्ट्रीय मूल्ये व गाभाघटक	९८५
४.५९	व्यावसायिक शिक्षण	९८०
४.६०	क्रमबद्धतेचा विचार	९८९
४.६१	संस्कृतीचे संरक्षण, संर्वधन व सुधारणांना प्रोत्साहन	९९०
४.६२	माहिती तंत्रज्ञान	९९१

४.६३	व्यक्ती, समाज व राष्ट्रासाठी उपयुक्तता	१९२
४.६४	जागतिकीकरण, खाजगीकरण व उदारीकरण	१९३
४.६५	सर्जनशीलता व कृतीशीलतेला वाव देणारे उपक्रम	१९५
४.६६	स्वयंअध्ययनावर भर देणारे उपक्रम	१९६
४.६७	आनंदादायी व मनोरंजक उपक्रम	१९७
४.६८	मूल्यमापनासंदर्भात मार्गदर्शन	१९८
४.६९	निरंतर व सर्वकष मूल्यमापन	१९९
४.७०	श्रेणी पद्धतीचा स्विकार	२००
४.७१	वैयक्तिक व सामूहिक प्रकल्प	२०१
४.७२	प्रकल्पाचे मूल्यमापन	२०२
४.७३	पाठ्यपुस्तकांचे मुख्यपृष्ठ व मलपृष्ठ छापताना वयोगटांचा विचार	२०३
४.७४	पाठ्यपुस्तकाचे आवरण	२०४
४.७५	पाठ्यपुस्तकांची बांधणी	२०५
४.७६	पाठ्यपुस्तकांचे मुद्रण	२०६
४.७७	पाठ्यपुस्तकांचा आकार	२०७
४.७८	पाठ्यपुस्तकांची किंमत	२०८
४.७९	पाठ्यपुस्तकांचा कागद	२०९
४.८०	पाठ्यपुस्तकांतील चित्रे, नकाशे व आकृत्या	२१०
४.८१	पाठ्यक्रमानुसार पाठ्यपुस्तके	२११
४.८२	उद्दिदष्टांची पूर्तता	२१२
४.८३	गाभाभूततत्वे व मूल्ये	२१४
४.८४	भाषिक क्षमता	२१५

४.८५	घटकांची मांडणी	२९६
४.८६	घटकरचना सामाजिक गरजेनुसार	२९७
४.८७	घटक मांडणीत अध्यापन सूत्रांचा अवलंब	२९८
४.८८	आशयातील अचूकता व सुसंगतता	२९९
४.८९	समवाय तत्व	२२०
४.९०	आशय, साहित्यप्रकार व रूची याबाबतीत विविधता	२२१
४.९१	पाठ्यपुस्तकांतील भाषाशौली	२२२
४.९२	दैनंदिन जीवनाशी निगडीत उदाहरणे	२२३
४.९३	माहिती तंत्रज्ञानाचा विचार	२२४
४.९४	पाठ्यपुस्तकातील सामान्यज्ञान	२२५
४.९५	अध्ययन—अध्यापन प्रक्रिया आनंददायी व मनोरंजक	२२६
४.९६	व्याकरणाचा समावेश स्तरानुसार	२२७
४.९७	तळटिपा, लेखक परिचय व इतर माहितीचा समावेश	२२८
४.९८	संबोध, वाक्प्रचार, म्हणी, सुविचार	२२९
४.९९	पाठ्यपुस्तकांतील स्वाध्याय	२३०
४.१००	पाठ्यपुस्तकांतील प्रकल्प	२३१
४.१०१	स्वावलंबी शिक्षण	२३२
४.१०२	लोकसंख्या शिक्षण	२३३
४.१०३	निरंतर व सर्वकष मूल्यमापन	२३४
४.१०४	प्रकल्पांसदर्भात मार्गदर्शन	२३५
४.१०५	पाठ्यपुस्तकातील आरोग्य शिक्षण	२३६
४.१०६	पाठ्यपुस्तकातील पर्यावरण शिक्षण	२३७
४.१०७	श्रवणक्षेत्रातील उद्दिदष्टे व मराठी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२३८

४.१०८	भाषण—संभाषण क्षेत्रातील उदिदष्टे व मराठी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४०
४.१०९	वाचनक्षेत्रातील उदिदष्टे व मराठी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४१
४.११०	लेखन क्षेत्रातील उदिदष्टे व मराठी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४२
४.१११	व्याकरण क्षेत्रातील उदिदष्टे व मराठी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४३
४.११२	श्रवण क्षेत्रातील उदिदष्टे व हिंदी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४४
४.११३	भाषण क्षेत्रातील उदिदष्टे व हिंदी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४५
४.११४	वाचन क्षेत्रातील उदिदष्टे व हिंदी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४६
४.११५	लेखन क्षेत्रातील उदिदष्टे व हिंदी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४७
४.११६	भाषाप्रयोग क्षेत्रातील उदिदष्टे व हिंदी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४८
४.११७	श्रवण क्षेत्रातील उदिदष्टे व इंग्रजी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२४९
४.११८	संभाषण क्षेत्रातील उदिदष्टे व इंग्रजी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२५०
४.११९	वाचन क्षेत्रातील उदिदष्टे व इंग्रजी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२५१

४.१२०	लेखन क्षेत्रातील उदिदष्टे व इंग्रजी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२५४
४.१२१	अभ्यासक्रमातील उपक्रम व मराठी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२५६
४.१२२	अभ्यासक्रमातील व्याकरण व मराठी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२६१
४.१२३	अभ्यासक्रमातील उपक्रम व हिंदी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२६३
४.१२४	अभ्यासक्रमातील उपक्रम व इंग्रजी पाठ्यपुस्तक यांच्यातील संबंध	२६८
४.१२५	अभ्यासक्रमातील मूल्यमापन व मराठी, हिंदी, इंग्रजी पाठ्यपुस्तके यांच्यातील संबंध	२७१

परिशिष्ट यादी

परिशिष्ट	नांव	पृष्ठ क्र.
अ	तज्जमार्गदर्शकांची यादी	२०९
ब	मतावली भरून देणाऱ्या तज्जांची यादी	३१०
क	पडताळासूची भरून देणाऱ्या शिक्षकांची यादी	३११
ड	शाळांची यादी	३१५
इ	मतावली	३१६
ई	पडताळासूची	३२३